

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/15/2393

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Aleksandra Lettens	Helina-
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	22.01.2016 Tallinnas	
Vaide esitamise aeg	11.12.2015	
Teabevaldaja	Tartu Vangla, aadress: Turu 56, 51014 Tartu e-posti aadress: tartu.vangla@just.ee	
Teabevaldaja vastutav isik	direktor	
Vaide esitaja (teabenõudja)	xxxxxxxxxxxxx, aadress: xxxxxxxxxxxxxxxxx	

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lg 1 punkti 3, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
- 2) jätta vaie rahuldamata osas, mis puudutab info väljastamist distsiplinaarkorras karistatud kinnipeetavate arvu ja läbiviidud vestluste arvu kohta ajavahemikul 01.04.2015-26.11.2015 seoses teisele kinnipeetavale kuuluva kõnekaardi kasutamisega Tartu Vanglas;
- 3) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse: väljastada xxxxxxxxxxxxxxxx koopia tema enda poolt Tartu Vanglale 27.11.2015 esitatud teabenõudest;
- 4) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks **05.02.2016**.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioonis registreeriti xxxxxxxxxxxxxxxx vaie, mis puudutab Tartu Vangla tegevust teabenõudele vastamisel.

Vaide kohaselt esitas xxxxxxxxxxxxxxxx 27.11.2015 Tartu Vanglale teabenõude, milles soovis teada, mitut kinnipeetavat on distsiplinaarkorras karistatud ning mitmega on läbi viidud vestlused ajavahemikul 01.04.2015-26.11.2015 seoses teisele kinnipeetavale kuuluva kõnekaardi kasutamisega Tartu Vanglas. Vaidest nähtub, et Tartu Vangla on keeldunud teabenõude täitmisest viidates avaliku teabe seaduse § 23 lg 2 punktile 3.

Samuti soovis xxxxxxxxxxxxxxxx koopiat enda poolt 27.11.2015 Tartu Vanglale esitatud teabenõudest.

Andmekaitse Inspektsioon koostas Tartu Vanglale järelepärimise selgitamiseks vaides toodud asjaolusid.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Saatsin 27.11.15.a. teabenõude Tartu Vangla, Turu 56, Tartu, 51014 millega soovisin teada, kui mitu kinnipeetavat on distsiplinaarkorras karistatud või on läbi viidud vestlus 01.04.15.a. kuni 26.11.15.a. rikkumiste eest mis seotud teisele kinnipeetavale väljastatud telefonikaardi kasutamise eest või muu sarnase eest, lisaks soovisin koopiat.

Sellisel ajastul nagu 2015.a ei saaks sellise teabe väljastamine olla väga mahukas ega sellist aega nõudev tegevus. Andmed on siiski elektroonilised mitte paber kujul. Ei väljastatud ka minu pöördumisest koopiat.

Taotlen ettekirjutuse tegemist väljastada mulle antud teave mida soovisin ning hoiatada, et ollakse tähelepanelikumad ja täidetakse AVTS seadust.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Tartu Vanglale laekus 29.12.2015 Teie järelepärimine vaidemenetluses seoses xxxxxxxxxxxx 27.11.2015 Tartu Vanglale esitatud teabenõude täitmisest keeldumisega, milles teabenõudja soovis teavet kui mitut kinnipeetavat on distsiplinaarkorras karistatud ning mitmega läbi viidud vestlus seoses teise kinnipeetava kõnekaardi kasutamise.

Tartu Vangla keeldus teabenõude täitmisest, viidates AvTS § 23 lg 2 p-le 3. Soovite selgitusi, kuidas kõnealuse teabenõude täitmine muudaks vangla töökorraldust, takistaks avalike ülesannete täitmist või nõuaks põhjendamatult suuri kulusi. Palute kirjeldada tegevusi, mida on vanglal vaja teha selleks, et kõnealune teabenõue täita. Soovite vanglapoolseid selgitusi ja põhjendusi, mida vangla peab antud asjas vajalikuks lisada.

Kinnipeetavate rikkumised fikseeritakse ettekannete näol, mis registreeritakse ning kantakse Riikliku kinnipeetavate, arestialuste ja vahistatute registris kinnipeetava intsidentide andmetesse. Töökorralduslikult menetluse staatuse/täitmise kohta ülevaate säilitamiseks peetakse täiendavalt ettekannete kohta arvet Exceli tabelites aastate ning kuude kaupa. Kõnealustes tabelites märgitakse muuhulgas rikkumise kuupäev, kinnipeetava isikuandmed, rikkumise liik (sh mitu samanimelist lahtrit, kuna ühes ettekandes võib olla esitatud mitu eriliiki rikkumist), ettekande sisu ning siis ettekande menetlemisega seotud märkmed. Viimaste seas, kellele antud korraldus, juhi resolutsioon kas menetleda, menetleja otsus.

Selgitame, et rikkumisi on küll võimalik eristada rikkumise liigi järgi, kuid rikkumise liigi määratlemisel on võimalik valida 24 liigi vahel ning sõltuvalt rikkumise raskusastmest või esemest võib ka liigitus erineda. Samuti on võimalik, et ühe intsidendi raames on toime pandud mitu erinevat rikkumist ning seetõttu võib vajalik rikkumine kajastuda lisalahtris. xxxxxxxxxxxxxxxx poolt kirjeldatud rikkumine võib tavapäraselt liigituda alaliigi muu rikkumine või sündmus; Esemete ebaseaduslik omamine, omandamine, valmistamine alla.

Nimetatud liigitused on kõige kitsam piirang, mida sellise sisuga rikkumiste otsingul teha saab ning ei taga, et kõik vastava sisuga rikkumised oleks selle alla liigitatud. Tuvastamaks kui mitu rikkumist oli seotud võõra kõnekaardi kasutamisega tuleb eraldi analüüsida ettekannete sisu. Ettekande sisu kitsendatud otsingu põhjal ei ole võimalik tagada teabe täielikkus, kuna tegemist on siiski vabas vormis esitatud sisuga, mis on sõltuv ka ametniku sõnakasutusest (nt kõnekaart, telefonikaart). Eelnevast tulenevalt saaks kõige täpsema otsingu kõigi ettekannete sisu analüüsides, rakendamata mingeid piiranguid.

Xxxxxxxxxxxx soovis teavet ajavahemiku 01.04.2015-26.11.2015 toime pandud rikkumiste osas ning nende osas tehtud otsuste statistikat. Nimetatud periood hõlmab suurt hulka informatsiooni. Näiteks aprillis 2015 on Tartu Vanglas registreeritud 575 ettekannet, millest 82 (esmane valik) liigituvad näiteks muu rikkumise või sündmuse alla. Keskmiselt registreeritakse iga kuu 500-700 ettekannet. Jooksvalt statistikat eriliiki rikkumiste kohta vangla ei pea. Arvuliselt tuuakse välja nädala jooksul fikseeritud olulisemad rikkumised, milleks on: Ametnike korralduste eiramine; Suitsetamiseskirjade rikkumised (sh tubakatooted); Vangla julgeolekut otseselt ohustada võivad keelatud esemed (torke-ja lõikeriistad, tulirelvad, mobiiltelefonid, narkootilised ained, alkohol, tätoveerimisaparaadid, ravimid vmt; Tööst keeldumine; Vanglateenistuja solvamine; Vanglateenistuja ründamine (sh katse); Kaaskinnipeetava ründamine.

Eelnimetatud rikkumiste nädala lõikes väljatoomine ning analüüs on vajalik vangla julgeoleku tagamiseks ning otseselt seotud vangla eesmärkide täitmisega. Vastava ülevaate tegemine on kindla ametniku tööülesanne. Teabenõudja poolt soovitud teabe puhul ei ole tegemist teabega, mida saab väljastada (ettekannete tabelist) väljavõtte tegemisega, teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida. Kirjeldatud tegevus tähendaks rikkumiste registriga tegelevale ametnikule täiendavat suurt andmemahu läbitöötamist piiratud aja jooksul, mis takistaks talle seatud avalike ülesannete täitmist, millest tulenevalt oleks vaja töökorraldust ümber korraldada nii, et ei tekkiks tõrkeid vangla tavapärasest tööst.

Tartu Vangla direktori 11.02.2013 käskkirjaga nr 1-1/27kinnitatud Tartu Vangla kodukorra p. 8.2.4 alusel on kinnipeetaval keelatud kasutada teiste isikute telefonikaarte või koode ning anda enda telefonikaarti või koode teiste kinnipeetavate kasutusse. Eelnevast tulenevalt on kirjeldatud tegevuse näol tegemist küll rikkumisega, kuid võrreldes eesitatud rikkumistega, ei kujuta see vangla julgeolekule niivõrd suurt ohtu, et selle osas eraldi arvestust pidada. Täiendavalt on nimetatud rikkumiste osas statistika loomine raskendatud, kuivõrd rikkumise menetluse läbiviimine on inspektor-kontaktisiku pädevuses, kes kaalutlusõiguse raames

selgitab asjaolud ning süü tuvastamisel määrab rikkumisega proportsionaalse karistuse. Siinkohal on oluline ka rikkumise tuvastamise asjaolud (vahetult/tagant järgi tuvastatud; esmakordne/korduv/süsteemaatiline). Distiplinaar karistuste loetelu on piiratud (VangS § 63 lg 1), vestlus ei ole distiplinaar karistus, menetlusega võib kaasneda vestlus nii süü tuvastamisel kui ka menetluse lõpetamisel, sõltub menetlejast. Menetlusi on lõpetatud ka ilma distiplinaar karistust määramata ning vestlust teostamata. Vestluse toimumise andmeid näeb ainult Riikliku kinnipeetavate, arestiaaluste ja vahistatute registris kinnipeetavaga seotud päeviku kannetest, need ei ole registris seotud kinnipeetava suhtes registreeritud intsidentidega.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igaühe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

Vastavalt AvTS § 23 lg 2 punktile 3 võib teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest, kui teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi.

Vangla on selgitanud, et kõnealuste rikkumiste kohta eraldi jooksvat statistikat ei tehta, kuna taolised rikkumised ei kujuta endast ohtu vangla julgeolekule. Samuti nähtub vangla selgitustest, et võõra kõnekaardi kasutamise seonduv rikkumine ei ole käsitletav eraldi rikkumise liigina, mistõttu ei ole võimalik ka infosüsteemist sellekohaseid väljavõtteid teha ja igat ettekannet tuleb eraldi analüüsida.

Kuna igakuiselt registreeritakse vanglas 500-700 ettekannet erinevate rikkumiste kohta, mis teabenõudes välja toodud ajavahemiku kohta tähendaks 4000-5600 ettekannet, siis leiab inspeksioon, et sellise hulga ettekannete läbitöötamine ühe teabenõude täitmiseks on liigselt kulukas ja töömahukas.

Mis puudutab aga isiku enda poolt saadetud teabenõudest koopia saamist, siis AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on **saadud** või **loodud** seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Inspeksiooni hinnangul hõlmab see üldjuhul kõikvõimalikku teabevaldaja seaduse alusel toimuva tegevuse käigus, sh ka haldusmenetluse käigus, kogunenud teavet.

Isiku pöördumist, milles ta soovib enda poolt koostatud dokumentide väljastamist, tuleb käsitleda teabenõudena, kuna selles soovitakse koopiaid olemasolevatest dokumentidest, mis on haldusorganini jõudnud seaduses sätestatud avalike ülesannete täitmise käigus. Seega tuleb xxxxxxxxxxxxxxxx väljastada koopia tema enda poolt Tartu Vanglale 27.11.2015 esitatud teabenõudest.

Helina-Aleksandra Lettens
vaneminspektor
peadirektori volitusel